

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI HİMAYESİNDE

TÜRKİYE'NİN STRATEJİK VİZYONU 2023 PROJESİ

STRATEJİK LOKOMOTİF SEKTÖRLER

“Sosyal Güvenlik ve Sivil Toplum”

STRATEJİK VİZYON BELGESİ (TASLAK)

SOSYAL GÜVENLİK VE SİVİL TOPLUM

ANA TEMA

“SÜRDÜRÜLEBİLİR SOSYAL POLİTİKALAR VE SOSYAL GÜVENLİK”

ALT TEMALAR

Sosyal Güvenlik Sistemi: Sorunlar ve Çözümler

Sosyal Güvenlik Sistemi ve Yoksulluk

Sosyal Güvenlik Sisteminin Finansman Yöntemleri ve Sorunları

2023 Yılına Hazırlanırken Sosyal Güvenlik Politikalarında Yeni Yaklaşımlar

Sosyal Güvenlik Reformu: Sosyal Yardımlar ve Primsiz Ödemeler

Sosyal Dayanışma ve Sivil Toplum

KAPSAM

Sosyal güvenlik; çalışma hayatı ve barışı, iş sağlığı ve güvenliği, sağlık güvencesi, istihdam, yoksulluk, sosyal dışlanmanın önlenmesi, kimsesizlerin göre topluma kazandırılmaları, alkollü içki, sigara ve uyuşturucu madde kullanımının en aza indirilmesi gibi hususları içeren bir süreçtir. Muhtemel ekonomik ve sosyal risklere karşı önceden gerekli önlemlerin alınarak vatandaşlara gelir sağlamak üzere oluşturulan ve korunma garantisi sağlayan kamu harcama sistemidir.

Sosyal güvenlik sisteminin temelinde iş ve gelir güvencesi, sağlık güvencesi ve gelecek endişesi yatmaktadır. Uzun ve kısa vadeli sosyal sigortalar, sosyal hizmetler, sosyal yardımlar, bunların birbirleri ile olan ilişkileri ve finansman şekilleri bir bütün olarak sosyal güvenlik sistemini oluşturmaktadır.

Sosyal devlet; hizmet üreten, ekonomik ve toplumsal düzenin adil bir şekil yürütülmesini sağlayan, vatandaşlarına insan hak ve onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi sunan, ekonomik ve sosyal nedenlerle güçsüz duruma düşmelerini önlemek için gerekli tedbirleri alan bir devlettir. Sosyal güvenlik sisteminin en temel hedefi de, eşitlik ve adalet ilkelerinin yerine getirilebilmesi ve toplumsal dayanışmanın temin edilebilmesi için, vatandaşların yoksulluğa karşı korunması ve insan onuruna yaraşır bir hayat sürmelerinin güvence altına alınmasıdır. Sosyal güvenlik sistemi, sosyal devlet ve sürdürülebilir kalkınmanın en önemli göstergelerinden biridir. Sosyal ve ekonomik risklerin toplumsal bir paylaşım ve dayanışma ile giderilmesini sağlamaktır.

Dünyada derinleşen ekonomik kriz ve küreselleşme süreci, işsizlik, yoksulluk ve toplumsal dışlanmayı beraberinde getirmekte, etkin bir sosyal güvenlik sisteminin varlığı kaçınılmaz hale gelmektedir. Bütün dünyada sosyal ve ekonomik sorunların şiddetlenmesi nedeniyle sosyal güvenlik sistemlerinin önemini her geçen gün daha da artmaktadır.

Gelişmiş ülkelerde uzayan insan ömrü, azalan doğum oranı, ekonomik büyümenin yavaşlaması, sağlık hizmetlerinde maliyet artışı, kronik hale gelen işsizlik ve yardımlar nedeniyle sosyal güvenlik harcamaları artmakta ve sosyal güvenlik sistemleri ciddi finansman krizi ile karşı karşıya bulunmaktadır. Ayrıca sanayi toplumundan hizmet ve bilgi toplumuna geçiş dolayısıyla sanayi toplumu için oluşturulan sosyal güvenlik sistemleri, ekonomik ve sosyal yapıdaki hızlı değişimler nedeniyle ihtiyaçlara cevap vermekte yetersiz kalmaktadır.

Sosyal güvenlik sisteminin önemli bir mali kriz içinde bulunması nedeniyle, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde köklü bir reform süreci yaşanmakta ve sosyal devletin sorumluluk sınırları yeniden gözden geçirilmektedir. Krizden çıkış amacıyla, sistemin daha etkin ve ekonomik olarak düzenlenmesi, toplumun en çok ihtiyaç duyan kesimlerine hizmet götürülmesi, sosyal güvenlik sistemlerinin popülist uygulamaların dışında tutulması ve sosyal güvenlik kuruluşlarının özerk ve bağımsız bir statüye kavuşturulmasına önem verilmektedir.

Tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de sosyal güvenlik sistemi, nüfus, finansman, kurumsal ve idari yönden çok ciddi ve karmaşık sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu sorunlara giderek artan sağlık harcamaları da eklenince, sosyal güvenlik sisteminin finansman açıkları, ülkemizin kalkınma sürecinde karşılaştığı en önemli sorunlardan biri haline gelmektedir.

Ekonomik ve sosyal refah ile birlikte nüfusun yaşlanma sürecine girmesine rağmen erken emeklilik uygulaması, sistemi finanse edenlerin sayısını azaltarak aktif-pasif sigortalılık dengesini bozmuş, ciddi prim kaybına neden olmuş ve sosyal güvenlik harcamalarını arttırmıştır. Prim ödemelerinin istenilen düzeye ulaşamaması, prim afları, hizmet borçlanmaları, prim borçlarının yapılandırılması gibi nedenlerle finansman sorunu artarak devam etmiştir.

Bunun yanı sıra prim karşılığı yapılan hizmetlerle, devletin transfer niteliğinde yapmakta olduğu sosyal yardım hizmetleri iç içe girmiş ve sosyal güvenlik kuruluşlarına karşılıksız sosyal yardım yapmak gibi görevler de verilmiştir. İşsizlik, kayıt dışı istihdam ve kaçaklar sorunu sosyal güvenlik sisteminin ciddi boyutlarda gider kaybına yol açmış, aktif sigortalı sayısı yeterince artırılamadığı gibi, sigorta ücretleri ve çalışma süreleri eksik bildirilmiştir. Yaşlılık aylığı alanların destek primi ödeyerek tekrar çalışma hayatına katılması, kayıt dışı istihdamın büyümesine yol açmış, sendikal haklar ve toplu pazarlık sistemini de olumsuz yönde etkilemiştir.

Bu süreçte Türk sosyal güvenlik sisteminin karşılaştığı sorunların kamu finansmanı üzerinde yarattığı baskı, temel ekonomik göstergeleri de olumsuz etkilemeye başlamış ve sosyal güvenlik sistemi, Türk ekonomisinde istikrarsızlık yaratan unsurlardan biri haline gelmiş, sosyal güvenlik sisteminin geleceği ve sürdürülebilirliği tehlikeye düşmüştür.

Türk sosyal güvenlik sistemi, mevcut üçlü kurumsal yapıda (Sosyal Sigortalar Kurumu, Emekli Sandığı ve Bağ-Kur) yaşanan norm ve standart farklılığı, farklı mesleki faaliyetler, farklı sağlık kurumlarından hizmet alma, farklı yasal düzenlemeler ile oldukça karmaşık, merkeziyetçi bir sistem haline gelmiş, sosyal güvenlik sisteminin mevcut sorunlarına çözüm getirmek amacıyla 2006 yılında yürürlüğe giren 5502 sayılı Kanun ile sosyal güvenlik kurumları tek çatı altında birleştirilerek, tüm yetkiler Sosyal Güvenlik Kurumuna devredilmiştir.

Sosyal güvenlik sisteminde 1990'lı yıllardan itibaren başlayan yeniden yapılandırma süreci 2002 yılından sonra hız kazanmış, finansman sorununa çözüm bulunabilmesi için istihdamı teşvik edici politikalar ön plana çıkarılmış, emeklilik sigortalarına ilişkin bazı reformlar gerçekleştirilmiş, emeklilik yaşının yükseltilmesi, prim ödeme süresinin uzatılması ve sağlık harcamalarının kısıtlanması gibi önlemlere ağırlık verilmiştir.

Ancak, yapılan bütün iyileştirmelere rağmen sosyal güvenlik sisteminin uzun dönemde kendi öz kaynakları ile mevcut hizmetleri sağlamasının zor olması nedeniyle sistemin finansman açıklarının devam etmesi ve bu açıkların hazine tarafından karşılanmasının bütçeye yeni yükler getirmesi beklenmektedir.

Sürdürülebilir sosyoekonomik kalkınmanın temelini, sürdürülebilir sosyal güvenlik yaklaşımı oluşturmaktadır. Devlet bütçesinden karşılanan sosyal güvenlik finansman açıkları, sosyal devleti, toplumsal barışı ve ülke ekonomisinin geleceğini tehdit etmektedir.

Sosyal güvenlik; sürdürülebilir kalkınmanın dinamik gücü, üretim ve verimliliğin en etkin unsuru, insan sağlığının güvencesi, gelirin adil dağılımı için toplumsal barış ve adaleti sağlayacak bir araç ve gelecek

endişe duymayan bireylerin garantisi olması bakımından da demokratik rejimin sigortası olarak kabul edilmektedir.

Bunun için; sosyal güvenlik sisteminin tüm nüfusu kapsayacak hale getirilmesi, emekli ve diğer hak sahiplerine ödenen aylıkların yeterli seviyeye çıkarılması, sistemin gelir ve giderleri arasında uygun bir dengenin tesis edilmesi ve bunun sürdürülebilirliğinin sağlanması, sistemin açık ve şeffaf hale getirilmesi, primlerin ödenebilir bir seviyede tutulması, sağlık hizmetlerine erişimin kolay, kaliteli ve nitelikli olması ve yoksullukla mücadele edebilmesi gerekmektedir.

Bu süreçte kamu kurum ve kuruluşları kadar bireyler ve sivil toplum örgütlerine de büyük iş düşmekte, sosyal güvenlik kapsamındaki herkesin, sosyal güvenlik kuruluşlarının devlete değil, vatandaşlara ait olduğunun bilincine varmaları gerekmektedir.

2023 stratejik hedefi olan sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı, bir çerçeve stratejidir. Bu strateji; sürdürülebilir sosyal güvenlik hedefini de içermektedir. Amaç, sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde, sosyal güvenlik ve sivil toplum konusunda siyasi ve toplumsal bir tartışma başlatmak ve ulusal düzeyde gerekli tüm çerçeveleri oluşturmaktır.

SUNUM

Sosyal güvenlik kavramı çalışma hayatının düzenlenmesinden, çalışma barışına, iş sağlığı ve güvenliğinden, toplumun tüm kesimlerinin sosyal güvenliğini sağlayacak ve istihdamı artıracak şartları sağlamaya, yurt dışında çalışan Türk işçilerinin çalışma hayatı ve sosyal güvenlikle ilgili hak ve menfaatlerini korumaya ve bunları sürdürülebilirliğini sağlamaya, sosyal devletin gereği olarak kimsesizlerin yaş gruplarına göre topluma kazandırılmalarından yoksulluk ve sosyal dışlanmanın önlenmesine ve alkollü içki, sigara ve uyuşturucu madde kullanımını en aza indirilmesine kadar geniş bir alanı içermektedir.

Sosyal güvenlik olgusu sosyal sürdürülebilirliğin en temel faktörlerinin başında gelir. Toplumlar kadar bireylerin de hassas olduğu üç tane sosyolojik sınır ucu vardır. Bunlar; **iş-gelir güvencesi**, **sağlık güvencesi** ve **gelecek endişesidir**.

Dolayısıyla “Türkiye’nin Stratejik Vizyonu 2023” Projesi kapsamında saptanan Lokomotif Sektörler’in en önemlisinin “Sosyal güvenlik” olduğunu söylemek doğru olacaktır. Her türlü sürdürülebilirlik **iktisadi denge** ve yukarıda saydığımız üç unsurdan sağlanan **güven** kavramları üzerine oturarak sosyal barışı tesis eder.

Günümüz küresel ekonomisi “İki taş arasına sıkışıp da çatlamadan dengede durabilen yumurta kadar kırılğan” bir yapıdadır. Geçmişte neredeyse sekiz yılda bir ortaya çıkan ülkesel, bölgesel ya da küresel ekonomik krizlerin etkisi önce finansal piyasaları ardından da reel sektörü etkilemiştir. Krizlerle iktisadi dengenin bozulması sırasıyla istihdamın azalmasıyla iş-gelir güvencesini, sağlık güvencesini etkilemekte ardından bireysel ve toplumsal gelecek korkusunu besleyerek sosyal güvenliğe zarar vermektedir.

Osmanlı döneminde toplumsal yapı, sosyal güvenlik sisteminin şekillenmesinde vakıf, lonca gibi geleneksel kurumsal yapılar önemli rol oynamıştır. O dönemde sosyal güvenlik; aile içi yardımlaşma, meslek teşekkülleri ile vakıflar aracılığıyla dayanışma ve sosyal yardımlar şeklinde sağlanmıştır.

Dini inançlardan kaynaklanan zekât, fitre, bağış, sadaka, adak, kurban, kefaret gibi sivil toplum uygulamaları geçmişte olduğu gibi günümüzde de sosyal güvenliğin ve sosyal barışın tesisinde topluma ayrı bir artı değer sağlamaktadır.

Bu açıdan Türkiye'nin 2023 Vizyonu'nda “Sosyal Güvenlik ve Sivil Toplum” başlığı birincil derecede önem arz etmektedir.

GEÇMİŞ

Osmanlı'nın 1920 Öncesi Dönem

Osmanlı Döneminde sosyoekonomik yapı, sosyal güvenlik sisteminin şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. Bu dönemde sosyal güvenlik; aile içi yardımlaşma, meslek teşekkülleri ile vakıflar çerçevesinde yardımlaşma ve sosyal yardımlar şeklinde sağlanmıştır.

Yine bu dönemde, sosyal güvenlik sistemi kurulamamış olsa bile, kurumsal bir yapıya kavuşmuş belli başlı sosyal güvenlik kurumları da vardı. Bu kurumların başında, meslek örgütü olan loncalar gelmektedir. Loncalar bu görevi “orta” veya “teavün” adı verilen sandıklar vasıtasıyla yapmışlardır.

Ayrıca, toplumda geliri yüksek olan kişiler, yoksul ve muhtaç kimselere zekât, fitre, bağış, sadaka, adak, kurban, kefaret adı altında yardımlar da yapmışlardır. Kökeni dini inançlara dayanan bu tür yardımlar kurumsal olmayan sosyal güvenliği ifade etmektedir.

Maden sektöründe çalışan işçilerle asker ve memurların bazı risklere karşı korunması için bir takım yasal düzenlemeler yapılmıştır. 1865 tarihli Dilâver Paşa Nizamnamesi, 1866 yılında kurulmuş olan

Askeri Tekaüt Sandığı, 1869 tarihli Maadin Nizamnamesi, 1881 tarihli sivil memurlar için kurulan emekli sandığı, 1890 tarihli Seyrisefain Tekaüt Sandığı, 1909 tarihli askeri ve mülki sandıkları, 1910 tarihli Hicaz Demiryolu Memur ve Müstahdemlerine hastalık, kaza halleri için kurulan yardım sandığı ve 1917 tarihli Şirketi Hayriye Tekaüt Sandığını örnek olarak saymak mümkündür.

Yukarıda bahsedildiği üzere, gerek kurumsal gerekse kurumsal olmayan sosyal güvenlik müesseseleri mevcut olmasına rağmen sanayileşme sürecine girilemediğinden bugünkü anlamda modern bir sosyal güvenlik sistemi meydana getirilememiştir.

1920-1923 Dönemi

Büyük Millet Meclisinin kurulmasından, Cumhuriyetin ilanına kadar olan sürede, sosyal güvenlik alanında çok önemli iki kanun çıkarılmıştır. Bunlardan biri, 114 sayılı Zonguldak ve Ereğli Havza-i Fahmiyesinde Mevcut Kömür Tozlarının Amele Menafi Umumiyesine Olarak Furuhtuna Dair Kanun, diğeri ise 151 sayılı Ereğli Havza-i Fahmiyesi Maden Amelesinin Hukukuna Müteallik Kanundur.

Birinci Kanun ile Zonguldak ve Ereğli kömür bölgesinde işletme tarafından kullanılmayan kömür tozlarının satışından elde edilen gelirin işçiler için kullanılması amaçlanmıştır.

İkinci Kanun ile de işçiler için “ihtiyat ve teavün sandıkları” kurulması ve işverenlerin belirli hallerde işçilere zorunlu sağlık yardımı yapmaları öngörülmüştür. 151 sayılı Kanunla kurulan sandıklar daha sonra Amele Birliği adı altında birleştirilmiştir.

1923-1961 Dönemi

Cumhuriyet'in ilanından 1936 yılına kadar olan dönemde sosyal güvenlik ile ilgili hükümler mevzuatta sınırlı olarak yer almıştır. Türkiye’de sosyal sigortalar ve sigorta kolları ilk kez 12/06/1936 tarihli ve 3008 sayılı İş Kanunuyla getirilmiştir.

13/01/1943 tarihli ve 4357 sayılı Kanunla ilkökul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı (İLKSAN) kurulmuştur. Sandık, Milli Eğitim Bakanlığına bağlıdır.

Ülkemizde iş kazaları, meslek hastalıkları ve analık sigortası, 27/06/1945 tarihli ve 4772 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle uygulanmaya başlamıştır. Yine, 16/07/1945 tarihinde 4792 sayılı Kanun ile İşçi Sigortaları Kurumu, yani Sosyal Sigortalar Kurumu kurulmuş ve 01/01/1946 tarihinde faaliyete

başlamıştır. Ayrıca, Haziran 1957'den itibaren 6900 sayılı Kanun ile de maluliyet ve ölüm sigortaları uygulanmaya başlanmıştır.

Memur ve diğer kamu görevlilerinin sosyal güvenliğinin sağlanması amacıyla, 1934–1947 yılları arasında Devlet Demir Yolları ve İşletmeleri Umumi İdaresi memurlarından, köy öğretmenleri ve sağlık memurlarına kadar uzanan 11 ayrı emekli sandığı kurulmuştur. Bu sandıkların tümü 01/01/1950 tarihinde yürürlüğe giren 08/06/1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile birleştirilmiş, bu alandaki dağınıklık ve çeşitlilik sona erdirilmiştir.

1961-1982 Dönemi

1961 Anayasasının 48 inci maddesine göre, “Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilatı kurmak ve kurdukmak Devletin ödevlerindedir.” Bu hüküm ile sosyal güvenlik, anayasal bir niteliğe sahip olmuştur.

Bu dönemde ilk olarak 03/01/1961 tarihli ve 205 sayılı Kanunla kısa adı OYAK olan Ordu Yardımlaşma Kurumu kurulmuştur. Bu düzenleme ile ordu mensuplarına ek sosyal güvenlik sağlamak amaçlanmıştır.

01/03/1965 tarihinde yürürlüğe giren 17/07/1964 tarihli ve 506 sayılı Kanun ile iş kazaları, meslek hastalıkları, analık, malullük, yaşlılık, ölüm sigorta kolları birleştirilmiştir.

Ülkemizde esnaf ve sanatkârlar ve diğer bağımsız çalışanların sosyal güvenliği için 02/09/1971 tarihli ve 1479 sayılı Kanun ile Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu (BAĞ-KUR) kurulmuş, 01/10/1972 tarihinde Kanunun sigortalılıkla ilgili hükümleri uygulamaya konulmuştur. Bu Kanuna tabi sigortalılara sağlık sigortası yardımları ise 01/01/1986 tarihinden itibaren verilmeye başlanmıştır. 10/09/1977 tarihli ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Kanunuyla köy ve mahalle muhtarlarının BAĞ-KUR kapsamında zorunlu sigortalı olmaları sağlanmış, 04/05/1979 tarihli ve 2229 sayılı Kanunla herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna tabi olmayan Türk vatandaşlarıyla ev kadınlarına BAĞ-KUR kapsamında isteğe bağlı sigortalı olma hakkı verilmiş ve bu sigortalıların da zorunlu sigortalılarla aynı hak ve mükellefiyetlere tabi olması öngörülmüştür.

Diğer yandan, 1964 yılından itibaren bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret ve sanayi odaları, borsalar ve bunların teşkil ettikleri birlikler, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi hükmüne dayanarak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarını, 506 sayılı Kanunla sağlanan haklardan az olmamak üzere çalıştırdıkları personel için yerine getirmektedir. Bu dönemde sosyal yardımlarla ilgili

yasal düzenlemeler de yapılmıştır. Bunlardan en önemlisi 01/07/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanundur.

Ayrıca, 24/02/1968 tarihli ve 1005 sayılı Kanun ile istiklal madalyası verilmiş bulunanlara vatani hizmet tertibinden şeref aylığı bağlanması, 03/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Kanun ile de görevleri nedeniyle yaralanan yahut ölen bazı kamu görevlilerine nakdi tazminat verilmesi ve aylık bağlanması gibi yasal düzenlemeler de yapılmıştır.

1982-2005 Dönemi

1982 Anayasasının 60. maddesindeki “Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.” hükmü ile 1961 Anayasasında olduğu gibi sosyal güvenlik hakkı anayasal niteliğini devam ettirmiştir.

Diğer yandan, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu ile tarımda süresiz ve hizmet akdi ile çalışanların sosyal güvenliği, Sosyal Sigortalar Kurumu aracılığıyla sağlanmıştır. Yine, aynı tarihte kabul edilen 2926 sayılı Kanunla da, tarımda kendi adına ve hesabına çalışanların sosyal güvenliği, BAĞ-KUR aracılığıyla sağlanmıştır. Ayrıca, Sosyal Sigortalar Kurumunun idari organları, 06/08/2003 tarihinde yürürlüğe giren 4958 sayılı Kanun ile Başkanlık altında Sağlık İşleri ve Sigorta İşleri Genel Müdürlüğü şeklinde oluşturulmuş, böylece sigorta ve sağlık hizmetleri idari yönden birbirinden ayrılmıştır.

2005-2010 Dönemi

Devlet memurları, hizmet akdine göre çalışanlar, tarım işlerinde çalışanlar, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanları kapsayan beş farklı emeklilik sisteminin, hak ve yükümlülüklerin eşit olacağı tek bir emeklilik sistemine dönüştürülmesi için yukarıda tarihsel gelişimleri özetlenen Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı, BAĞ-KUR Genel Müdürlüğü ve T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünü aynı çatı altında toplayan Sosyal Güvenlik Kurumu, 20/06/2006 tarihli ve 26173 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5502 sayılı Kanunla kurulmuştur.

DURUM / KAMU

Türkiye’de çalışma hayatındaki bireylerin sosyal güvenliğe ilişkin yürütme **kamu tarafında**, toplam 2500 personelle çalışan **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı** ve ilgili **Ereğli Kömür Havzası Amele Birliği Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı**, **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi** ile Bakanlığa bağlı **Sosyal Güvenlik Kurumu**, **Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü** ve **Mesleki Eğitim ve Yeterlilik Kurumu** tarafından gerçekleştirilmektedir.

Öte yandan çalışma hayatına girmemiş, kimsesiz, yoksul ve özürlü bireylere ilişkin sosyal güvenlik çalışmaları da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’na (eski adı Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı) bağlı **Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu** ve 2004 tarihinde kurulan ve 3294 sayılı Kanun ile oluşturulan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynaklarını kullanan **Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü** tarafından yürütülmektedir.

Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü yoksulluk ve sosyal dışlanmanın önlenmesine yönelik programlarını etkin bir şekilde uygulanması amacıyla; merkezi idare, yerel yönetimler ve Sivil Toplum Kuruluşları ile koordineli şekilde yürütmektedir.

Kamu tarafında sosyal güvenliğe ilişkin çalışan bir diğer kurum ise bağımlılık yapıcı madde ve madde bağımlılığı konusunda veri toplama, analiz ve bu veri ve analizler neticesinde mücadele stratejileri ve eylem planları hazırlayan T.C. İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü’ne bağlı **Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezi (TUBİM)**’dir

Türkiye Yeşilay Cemiyeti; Yeşilay’ın amacı; Yurdumuzda ahlâki ve kültürel bir kalkınma atmosferi içinde, alkollü içki, sigara ve uyuşturucu madde kullanımını, özel sektör ve devlet organları ile de iş ve gönül birliği yaparak, en az miktara indirmektir.

Türk Kızılayı; toplumun güç ve kaynaklarını harekete geçirerek, insan saygınlığının korunması doğrultusunda her koşulda, yerde ve zamanda muhtaç ve korunmasız insanlara yardım etmek ve toplumun afetlerle mücadele kapasitesinin geliştirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.

HEDEF KİTLE

T.C. Kalkınma Bakanlığı

T.C. Ekonomi Bakanlığı

T.C. İçişleri Bakanlığı

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
Eğitim Kurumları
Düşünce Kuruluşları
İlgili Sivil Toplum Kuruluşları
Sektörel ve Mesleki Birlikler
İl Özel İdareleri
Yerel Yönetimler

TSV 2023 PROJESİ “STRATEJİK LOKOMOTİF SEKTÖRLER”
EYLEM / ÇALIŞMA PLANI (TASLAK)

Bilimsel Katılımlı Atölye Çalıştayı

Sektörel Kongre (Ulusal ve Uluslararası)

Akil Kişiler Kurulu Toplantıları

Sektörel Toplantılar (Bölgesel)

Ankara Toplantıları (Sektörel - Başkent Bürokrasisi)

TV Programları Medya Konferansları

Karar Alıcı Organlara Brifing Toplantıları

Sektörel - Bölgesel Araştırma Alt Projeleri ve Raporları Hazırlanması

Sektörel Raporun Yayınlanması

Diğer Akademik Çalışmalar (Kitap, Makale, Tez v.b.)

Ana Belgenin Sürekli Güncellenerek Yayınlanması

İl Toplantıları (Sektörel Konsept - Valilerin Liderliğinde)

TÜRKİYE'NİN STRATEJİK VİZYONU 2023 PROJESİ
- STRATEJİK LOKOMOTİF SEKTÖRLER -

SOSYAL GÜVENLİK VE SİVİL TOPLUM

Taslak belgenin geliştirilmesi için görüş ve önerilerinizi tavsiye@tsv2023.org adresine iletebilirsiniz.

Taslak belgenin geliştirilmesi için görüş ve önerilerinizi tavsiye@tsv2023.org adresine iletebilirsiniz.